

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

Narcís Comadira

Narcís Comadira

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Girona, 1942. Poeta, pintor, dramaturg, traductor, publicista i gran afeccionat a la música

Artista polifacètic, estudià al Seminari de Girona, al Monestir de [Montserrat](#) i a les facultats d'Arquitectura i de Filosofia i Lletres de Barcelona.

Publicà les primeres provatures poètiques (*La febre freda*, *Papers privats*) a la dècada dels seixanta. Amb el títol *La llibertat i el terror. Poesia 1970-1980* (1981) agrupà els set llibres escrits en aquests deu anys: *Amich de plor...* (1970), *El verd jardí* (1972), *Les ciutats* (1976), *Un passeig pels bulevards ardents* (1974), *Desdesig* (1976), *Terra natal* (1978), *Àlbum de família* (1980), on tracta alguns dels temes constants de la seva poesia: la decadència d'un ideal de país (la Catalunya [noucentista](#)) convertida en metàfora de la pèrdua humana en general (gairebé tots els poemes de *Terra natal* i a altres textos dedicats a Girona, per exemple); els autoretrats, en què, tot jugant amb el nom-mite de "Narcís", Comadira contraposa el subjecte a la moral social i familiar (sobretot a *Àlbum de família*, on el punt de partida són unes fotografies de família, però també a *Amich de plor...*); el pas del temps (les estacions, els mesos, a "Meditació de novembre" d'*El verd jardí*) i la nostàlgia (sobretot a *El verd jardí* o al poema "Roma" de *Les ciutats*); la relació complementària entre la vida i la mort (la mort alimenta la vida, com a "Serra de cavalls" o a "Iris blaus" de *Terra natal*); el paper de l'art en la vida individual i col·lectiva; la relació mort / art (el poema-poètica "Les ciutats") i la feredat de la bellesa en relació a l'amor ("Desdesig") i a l'art.

Amb *Enigma* (1985) (la seva gran simfonia), Comadira fa un salt de qualitat que el porta a escriure un llibre de forta tensió metafísica. *En quarantena* (1990) és una sonata densa i amarga estructurada amb dues parts, formades, la primera, de 26 poesies disperses, sovint molt curtes i, la segona, del poema llarg "Quarantena" que dona sentit al llibre i condensa tots els dubtes sobre l'espai vital (Catalunya, Girona), el temps, els amors, el sexe, la carn i la bellesa física, els mots, Déu, la poesia. A *Usdefruit* (1995), sèrie d'impromptus d'enigmàtica densitat i d'una llibertat sintàctica i musical semblant a la de la primera part d'*En quarantena*, poua en el record d'alguns moments comuns als homes.

Pel que fa al teatre, recordem *Neva: un te* (1992), *La vida perdurable: un dinar* (1992), *L'hora dels adéus* (1996), sortides gairebé de l'univers d'*Àlbum de família*, i *El dia dels morts. Un oratori per a Josep Pla* (1997). Els seus escrits en prosa parlen també dels seus múltiples interessos intel·lectuals: *Girona. Matèria i memòria* (1992) i *Girona. Retrat sentimental d'una ciutat* (1998), on insisteix en el tema de la ciutat natal tan cabdal en la seva poesia; el llibre de cuina *Fórmules magistrals* (1997); *Sense escut* (1998), recull central d'articles força polèmics i molt lúcids i *Guia de l'arquitectura dels segles XIX i XX* (1978) i *Rafael Masó, arquitecte noucentista* (1996).

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

Com a traductor cal recordar les seves versions de diversos autors, com ara Auden, Pavese, Bassani, Leopardi, Lowell i Montale, una antologia de la poesia italiana, etc., que donen fe de la seva extraordinària capacitat.

Copyright text © 2000 Edicions 62

L'artista que signa Narcís Comadira

Jaume Subirana

Aquest temps de telèfons mòbils per no dir-se res i grans aliances bancàries per acomiadar la gent podent explicar que es va a més no sembla gaire bon paisatge de fons per a les utopies. Temps d'utopia va ser, per exemple, el [Renaixement](#), i és en ell (després de Grècia, és clar) que hem après que l'individu es va atorgar les més ambiciosos fronteres: fou en ell que ser artista volia dir ser músic i pintor i poeta, i haver llegit críticament els pares de l'Església i saber geometria i poder recitar els clàssics, tot alhora.

Narcís Comadira va néixer a Girona l'any 1942, va passar pel seminari i per [Montserrat](#), va iniciar estudis d'arquitectura, es va llicenciar en Història de l'art, va anar a Londres a ensenyar i ha acabat vivint en un costerut carrer de Barcelona? Però, per diverses raons, un pot tenir la impressió que en venir al món es va equivocar de lloc i, sobretot, de segle: pintor i poeta i dramaturg i viatger i gastrònom, pinta objectes amb l'ànima suspesa d'un Morandi, verseja amb l'oïda i la destresa d'un trobador occità, escriu obres de teatre burgès intel·ligent i tasta els plats i mira els llocs amb un paladar i uns ulls que són murrís però alhora molt més amorosos que els de [Pla](#). Ja em diran vostès si no anava errat, doncs, venint a parar a aquest país del romànic i en aquest temps dels parcs temàtics. Però el cas és que, en aquest equivocar-se, al llarg d'aquest ja prou llarg error, Narcís Comadira ha escrit i ha publicat una dotzena de llibres de versos que l'han convertit en un dels noms indiscutibles a totes les travesses sobre la millor poesia catalana actual: del primeríssim *La febre freda* (1966) a l'últim *Usdefruit* (1995), passant per *Enigma* (1985) i *En quarantena* (1990), dos títols de referència que acumulen diversos premis, i passant també per un primer aplec d'obra completa (*La llibertat i el terror*, 1981) i una antologia (*Somni i runa*, 1992, a càrrec de Rossend Arqués). En aquest error ha traduït força, també, sobretot de l'italià i sobretot poesia (alguns esperem de fa temps la seva promesa versió dels *Cants* de Leopardi). En aquest error va escriure un magnífic text sobre la seva ciutat natal: *Girona. Matèria i memòria* (1989). I en aquest error es va posar relativament tard a escriure teatre i va resultar que *La vida perdurable* (1992) rebé un premi de la crítica al millor text de la temporada.

Comadira, que alguna vegada s'ha definit com un mandrós, va construir sense gaire rebombori públic però sense pausa una obra complexa i coherent, on amb el pas dels anys es veu més clarament com els diversos àmbits de treball s'articulen i s'enriqueixen. Si la seva poesia impressiona quan hom la mira en conjunt pel seu continuat procés de depuració i enriquiment, resulta igualment que les traduccions de les antologies de poesia italiana per a la MOLU o dels himnes cristians llatins antics ressonen magníficament en els seus versos coetanis, i que la seva obra pictòrica dels darrers anys reclama una exposició prou representativa per mostrar fins a quin punt, lluny de ser el hobby d'un diletant, comparteix amb els versos de l'artista la força dels contrastos i la bellesa de l'equilibri mental d'una utopia mediterrània il·luminada amb colors bàsics, igual que resulta que l'aplec d'alguns

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

dels articles amb què col·labora a diversos mitjans de comunicació va esdevenir un dels llibres d'assaig més suggestius dels darrers anys sobre la cultura catalana i el que podem arribar a ser com a país sota el títol de *Sense escut* (1998). No deu ser una casualitat que aquest llibre tan discretament traspasat a la vida somorta de les bibliografies comenci precisament sota el primer dels arcs de la Loggia dei Lanzi, a Florència, evocant les ombres de Miquel Àngel i Cellini. Ja ho he avançat abans: jo veig Narcís Comadira més com un cavaller del [Renaixement](#) que no com un "poeta català", aquesta etiqueta entranyable amb tant de pedigrí i tan poc valor de canvi.

A la "Nota de l'autor" de *La llibertat i el terror*, en un text repetidament citat per la seva significació, Comadira va deixar escrit: "L'única cosa que m'importa és la vida i una certa vida difícil d'obtenir, i cada dia més. La felicitat que es desprèn de la identitat d'un mateix amb ell mateix i amb aquesta vida és l'única cosa que busco." I unes línies més enllà afegeix: "Entre la llibertat i el terror corre la meua poesia, gairebé sempre ajudada per la inspiració o per l'encàrrec. Gairebé mai per la decisió de la voluntat." Han passat els anys, i el pas pel cingle que descomparteix (o que uneix, segons com ho mireu) llibertat i terror s'ha anat allargant: la fràgil, la petita felicitat possible, l'humaníssima esgarripança pel sentit, el miratge de les ciutats, la bardissa dels afectes són (com eren) en aquests poemes inèdits que Comadira ens avança: els versos mantenen la nitidesa d'aquell enunciat antic, però hi incorporen -com ha anat fent als darrers llibres- un què de la voluntat que els densifica i els afina, tot alhora. L'escriptor es torna artista, i avança enrere pels camps del temps.

Aparegut a *Revista d'Igualada* (núm. 4, abril 2000). Reproduït amb permís

Tast de textos

Text

 WEB: Nadal segons Giotto

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/nadal-segons-giotto-4241#.UpXI7o0hdXM>

 WEB: La guerra, la nit verda

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/la-guerra-la-nit-verda-4240#.UpXIHY0hdXM>

 WEB: Pondus

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/pondus-4239#.UpXFi40hdXM>

 WEB: La poesia

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/la-poesia-4238#.UpXELY0hdXM>

 WEB: Follia

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/follia-4237#.UpXCyo0hdXM>

 WEB: Resson

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline. <http://www.lyrikline.org/en/poems/ressons-4236#.UpXBrI0hdXM>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

 WEB: Claror de vidre

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/claror-de-vidre-4235#.UpXAGo0hdXM>

 WEB: L'arbre i el nen

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
http://www.lyrikline.org/en/poems/larbre-i-el-nen-4234#.UpW_cY0hdXM

 WEB: Bàlsam

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/balsam-4233#.UpW-sl0hdXM>

 WEB: Fait divers

Poema de Narcís Comadira llegit per l'autor i traduït a diverses llengües, a l'espai virtual Lyrikline.
<http://www.lyrikline.org/en/poems/fait-divers-4232#.UpW9sY0hdXM>

 WEB: Magisteri Teatre-Mag Poesia

Conté dos poemes de Comadira i diverses versions seves de l'italià.
<http://www.mallorcaweb.com/mag-teatre/poemes-solts/comadira.html>

 WEB: Comadira a la Biblioteca Joan Lluís Vives

Selecció de textos dins el Portal de Poesia Catalana Contemporània de la Biblioteca virtual Joan Lluís Vives.

<http://www.lluisvives.com/FichaObra.html?Ref=23338&portal=190>

 WEB: Un dels "Dotze sentits"

Comadira és un dels dotze poetes antologats al CD-ROM *Dotze sentits. Poesia catalana d'avui*.
http://www.iua.upf.edu/dotze_sentits/entrada.html

 WEB: Selecció de Poesia Catalana

L'antologia d'Albert Folch conté sis poemes de diferents llibres de Comadira.
<http://www.uoc.edu/lletra/especials/folch/comadira.htm>

 WEB: Selecció de poemes

Dos poemes de l'autor al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/ncomadira_index_poemes.html

 WEB: Obres traduïdes

Pàgina de Comadira al Pen Català, amb nota biogràfica i fragments de les seves obres que s'han traduït a d'altres llengües.

http://www.visat.cat/traduuccions_literatura_catalana/fitxa-autor.php?id_autor=24&idioma=cat

 WEB: Comadira a EPdLP

Nota biogràfica amb un poema a El Poder de la Palabra.

<http://www.epdip.com/escritor.php?id=1597>

Àudio

 AUDIO: "Himne de les dones de casa", interpretat per Guillermina Motta

A Música de poetes.

<http://www.musicadepoetes.cat/app/musicadepoetes/servlet/org.uoc.lletra.musicaDePoetes.Titol?aut>

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

or=78&titol=476

AUDIO: L'autor recita dos poemes

"Ponentada gran" i "Cisterna"

http://lletra.uoc.edu/anterior/noms/ncomadira/html_especials/narciscomadirarecita1.html

---

Vídeo

VIDEO: "Jo"

El web *Viu la poesia* edita aquest poema amb l'autor.

http://www.viulapoesia.com/pagina_4.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=11&idpoema=263

VIDEO: Explicació de "Jo"

L'autor parla d'aquest poema al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/pagina_8.php?tipus=1&subtipus=2&itinerari=11&idpoema=263

Biobibliografia

Biografia

WEB: A la Hiperenciclopèdia

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0018922.xml>

WEB: Narcís Comadira a l'Institut Ramon Llull

Nota biobibliogràfica dins l'espai dedicat a la Fira Internacional del Llibre de Guadalajara 2004.

http://www.llull.cat/monografics/fil04/cat/02protagonistes/comadira_narcis.shtm

---

Bibliografia

WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Comadira+Narc%C3%ADs&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Comadira+Narc%C3%ADs&sortdropdown=-&searchscope=23

WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

<http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C|SComadira+Narc%C3%ADs|Orightresult|U1?lang=cat&suite=pearl>

WEB: Per llegir a internet (BVJLV)

<http://www.lluivives.com/FichaAutor.html?Ref=12442&portal=1>

WEB: Articles de l'autor (Traces)

<http://traces.uab.cat/search?f=author&p=Comadira%20Narc%C3%ADs&sc=1&ln=ca>

WEB: Articles sobre l'autor (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Comadira%2C+Narc%C3%ADs&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+de+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&s

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Narcís Comadira a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <http://lletra.uoc.edu/ca/autor/narcis-comadira> >

c=1&of=hb

Comentaris sobre l'autor

Crítica

 WEB: Pàgina de l'AELC

Biografia, publicacions i altres materials.

<http://www.escriptors.cat/autors/comadiran/>

 WEB: L'autor al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, obra, enllaços i transcripció d'articles sobre Comadira.

http://www.ducros.cat/corpus/index.php?command=show_news&news_id=504

Diversos

 WEB: "Estratègies per a la cultura"

Taula rodona, organitzada per *Barcelona, metròpolis mediterrània* (núm. 44), en què Comadira participa al costat de Jordi Martí, Ferran Mascarell i Joan Rigol.

http://www.bcn.es/publicacions/bmm/44/ct_2x2.htm

 TXT: Col·loqui virtual amb l'autor

Va tenir lloc com una activitat de l'assignatura "Poesia catalana actual" dels estudis de Filologia Catalana de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC) del 26 d'abril al 6 de maig de 2002

<http://lletra.uoc.edu/articles/comadira1102.html>

 AUDIO: "Formes de l'ombra", un itinerari poètic

A l'arxiu digital de l'Institut Cervantes.

<http://archivodigital.cervantes.es/fichas/centros/napoles/poetas.htm>

Propostes didàctiques

Text

 WEB: Activitats per treballar poemes

Tres poemes amb propostes al web *Viu la poesia*.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/ncomadira_index_props.html

---

Interacció

 WEB: Interaccions multimèdia

El web *Viu la poesia* presenta activitats interactives de dos poemes.

http://www.viulapoesia.com/membrespocio/arxius/lletra/ncomadira_index_interac.html

---